

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 49^ο – ΑΡΙΘ. 809

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

- Πατριαρχική Απόδειξις ἐπί τῷ Ἁγίῳ Πάσχα 20182
- Τό Ἅγιον Πάσχα εἰς τό Πατριαρχεῖον4
- Ὁ Πρόεδρος τῆς Οὐκρανίας εἰς τά Πατριαρχεῖα6
- Ἡ ἐπίσκεψις τῶν Προέδρων τῆς Βοσνίας-Ερζεγοβίνης
καί τῆς Π.Γ.Δ.Μ. εἰς τά Πατριαρχεῖα7
- Ἀντιπροσωπεία τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν
εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον8
- Νέος Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ὁ ἀπό Σεβαστείας Δημήτριος9
- Πατριαρχική καί Συνοδική Θεία Λειτουργία ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ
Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ9
- Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, εἰς Μουδανιά14

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- Ἡ ἑορτή τοῦ Πάσχα εἰς τά Ἱεροσόλυμα17

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Ὁμιλία τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου Ἀνδρέου
κατά τόν Ἑσπερινόν τῆς Ἀποκαθλώσεως - Μ. Παρασκευή 201821

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

- Πατριαρχική Απόδειξις ἐπί τῷ Ἁγίῳ Πάσχα 2018

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ Τῷ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

* * *

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἡ ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τῆς πανσωστικῆς νίκης τῆς Ζωῆς ἐπί τοῦ Θανάτου, εἶναι ὁ πυρῆν τῆς πίστεως, τῆς θείας λατρείας, τοῦ ἥθους καί τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ χριστεπωνύμου ὀρθοδόξου λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ ζωή τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν, εἰς ὅλας τάς ἐκφάνσεις καί τάς διαστάσεις αὐτῆς, διαποτίζεται καί τρέφεται ἀπό τήν πίστιν εἰς τήν Ἀνάστασιν, ἀποτελεῖ καθημερινόν Πάσχα. Τό πασχάλιον αὐτό βίωμα δέν εἶναι ἀπλῶς ἀνάμνησις τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἀλλά βίωσις καί τῆς ἰδικῆς μας ἀνακαινίσεως καί ἀκλόνητος βεβαιότης περί τῆς ἐσχατολογικῆς τελειώσεως τῶν πάντων.

Κατ' ἐξοχήν εἰς τήν εὐχαριστιακὴν Λειτουργίαν, ἡ ὁποία συνδέεται ἀρρήκτως μέ τήν «κλητήν καί ἁγίαν ἡμέραν» τῆς Κυριακῆς, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐορτάζει αὐτήν τήν ὑπαρξιακὴν μετοχὴν εἰς τήν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ καί τήν ἐμπειρικὴν πρόγευσιν τῶν εὐλογιῶν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἐντυπωσιάζει ὁ ἀναστάσιμος καί εὐφρόσυνος χαρακτήρ τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἡ ὁποία τελεῖται πάντοτε ἐν ἀτμοσφαίρᾳ χαρᾶς καί ἀγαλλιᾶσεως καί εἰκονίζει τήν τελικὴν καινοποίησιν τῶν ὄντων, τήν πεπληρωμένην χαράν, τήν πληρότητα τῆς ζωῆς, τήν μέλλουσαν ὑπέρχουσιν τῆς ἀγάπης καί τῆς γνώσεως.

Πρόκειται περί τῆς λυτρωτικῆς θεάσεως τοῦ παρόντος ὑπό τό φῶς τῶν Ἐσχάτων καί τῆς δυναμικῆς πορείας πρὸς τήν Βασιλείαν, περί τῆς ἀκαταλύτου σχέσεως καί συνυφάνσεως τῆς παρουσίας καί τοῦ ἐσχατολογικοῦ χαρακτήρος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία δίδει εἰς τήν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν μοναδικόν δυναμισμόν καί λειτουργεῖ διὰ τούς πιστούς ὡς ἔναυσμα καλῆς μαρτυρίας ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ Ὁρθόδοξος πιστός ἔχει ἰδιαίτερον λόγον καί ἰσχυρόν κίνητρον διὰ νά ἀγωνίζεται κατὰ τοῦ

κοινωνικοῦ κακοῦ, διότι ζῆ έντόνως τήν αντίθεσιν μεταξύ τῶν Ἐσχάτων καί τῶν ἐκάστοτε ἱστορικῶν δεδομένων. Ἐξ ἐπόψεως Ὁρθόδοξου, ἡ φιλόανθρωπος διακονία, ἡ βοήθεια πρὸς τόν ἐμπερίστατον ἀδελφόν, κατὰ τό Κυριακόν «ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνί τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοί ἐποιήσατε» (Ματθ. κε’, 40), καί ἡ ἔμπρακτος ἀγάπη τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου (βλ. Λουκ. ι’, 30-37), συμφώνως καί πρὸς τό Πατερικόν «Ἐκεῖνον μάλιστα ἡγοῦ εἶναι πλησίον, τόν δεόμενον, καί αὐτεπάγγελτος ἐπὶ τήν βοήθειαν βιάδιζε» (Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης), ἀποτελοῦν προέκτασιν καί ἔκφρασιν τοῦ εὐχαριστιακοῦ ἡθους τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκάλυψιν ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ βιωματική πεμπτουσία τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἐν τε τῷ παρόντι καί ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Ἐσχάτων.

Ἐν τῇ συναφείᾳ ταύτῃ κατανοεῖται καί τό γεγονός ὅτι ἡ λειτουργική ζωή εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν δονεῖται ἀπό τήν βίωσιν τῆς «κοινῆς σωτηρίας», τῆς δωρεᾶς τῆς «κοινῆς ἐλευθερίας» καί τῆς «κοινῆς βασιλείας», καί ἀπό τήν προσδοκίαν τῆς «κοινῆς ἀναστάσεως». Κυριαρχοῦν τό «ἡμεῖς», ἡ κοινότης τῆς ζωῆς, ἡ συμ-μετοχή καί τό σύν-εἶναι, ἡ ἀγιαστική ταύτισις τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας μέ τήν θυσιαστικήν καί δοξολογικήν ἀγάπην. Αὐτό εἶναι καί τό συγκλονιστικόν μήνυμα τῆς ὀλολάμπρου εἰκόνας τῆς Ἀναστάσεως, τῆς Καθόδου τοῦ Χριστοῦ εἰς τόν Ἄδην. Ὁ Κύριος τῆς δόξης, κατελθὼν ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς καί συντρίψας τὰς πύλας τοῦ Ἄδου, ἀναδύεται νικηφόρος καί ὀλόφωτος ἐκ τοῦ τάφου, ὄχι μόνος καί φέρων τό λάβαρον τῆς νίκης, ἀλλά ὁμοῦ μετά τοῦ Ἀδάμ καί τῆς Εὕας, συνανιστῶν, συγκρατῶν καί κρατύνων αὐτούς καί, ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν, ἅπαν τό ἀνθρώπινον γένος καί ὀλόκληρον τήν κτίσιν.

Τό εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως, τῆς «κοινῆς τῶν ὅλων πανηγύρεως», τῆς καταργησάσης τό κράτος τοῦ θανάτου πανσθενοῦς Ἀγάπης, ἡχεῖ σήμερον εἰς ἓνα κόσμον σοβούσης κοινωνικῆς ἀδικίας, φαλκιδεύσεως τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, εἰς μίαν οἰκουμένην - Γολγοθᾶν προσφύγων καί μυριάδων ἀθῶων παιδίων. Ἀναγγέλλει ἐκ βαθέων ὅτι, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἡ ζωή τῶν ἀνθρώπων ἔχει ἀπόλυτον ἀξίαν. Διακηρύττει ὅτι τὰ παθήματα καί τὰ δεινά, ὁ σταυρός καί ὁ Γολγοθᾶς, δέν ἔχουν τόν τελευταῖον λόγον. Δέν εἶναι δυνατόν νά θριαμβεύσουν οἱ σταυρωταί ἐπὶ τῶν τραγικῶν θυμάτων των. Εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ὁ Σταυρός εὐρίσκεται εἰς τό κέντρον τῆς εὐσεβείας, δέν εἶναι ὁμως ἡ ἐσχάτη πραγματικότητα, αὐτός πού ὀρίζει καί τό τελικόν σημεῖον προσανατολισμοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Τό οὐσιῶδες νόημα τοῦ Σταυροῦ εἶναι ὅτι ἀποτελεῖ ὁδόν πρὸς τήν Ἀνάστασιν, πρὸς τό πλήρωμα τῆς πίστεως ἡμῶν. Ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῆς, οἱ Ὁρθόδοξοι ἀναφωνοῦμεν: «Ἰδοῦ γάρ ἤλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρά ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ». Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν, ἡ Ἀκολουθία τῶν Παθῶν δέν εἶναι καταθλιπτική, ἀλλά σταυροαναστάσιμος, ἀφοῦ τό Πάθος προσεγγίζεται καί βιοῦται διὰ μέσου τῆς

Ἀναστάσεως, ἡ ὁποία εἶναι «λύτρον λύπης». Διὰ τό Ὁρθόδοξον αἰσθητήριον, ἡ ἀμετάθετος σύνδεσις Σταυροῦ καί Ἀναστάσεως εἶναι ἀσυβίβαστος μέ κάθε μορφῆς ἐσωτερικήν φυγὴν εἰς μυστικισμούς ἢ εἰς ἓνα αὐτάρεσκον εὐσεβισμόν, οἱ ὁποῖοι συνήθως εἶναι ἀδιάφοροι διὰ τὰ παθήματα καί τὰς περιπετείας τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Τό κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως εὐρίσκεται, εἰς τήν ἐποχὴν μας, ἐπίσης ἀντιμέτωπον τόσον μέ τήν ἀλαζονικήν αὐτοαποθέωσιν τοῦ συγχρόνου ἐκκοσμικευμένου, λογοκρατουμένου, πεπεισμένου διὰ τήν παντοδυναμίαν τῆς ἐπιστήμης, ἐαυτοκεντρικοῦ καί προσκεκολλημένου εἰς τὰ γεώδη καί πρόσκαιρα ἀνθρώπου, τοῦ ἀνθρώπου χωρὶς πόθον τῆς αἰωνιότητος, ὅσον καί μέ τήν ἀπώθησιν συνόλου τῆς Ἐνσάρκου Θείας Οἰκονομίας καί τοῦ «σκανδάλου» τοῦ Σταυροῦ, ἐν ὀνόματι τῆς ἀπολύτου ὑπερβατικότητος τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀγεφυρώτου χάσματος οὐρανοῦ καί γῆς.

Ἐπί πᾶσι τούτοις, ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί, τιμώτατοι ἀδελφοί καί πεφιλημένα τέκνα ἐν Κυρίῳ, ἔμπλεοι τῆς πείρας τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως, λαβόντες φῶς ἐκ τοῦ ἀνεσπέρου φωτός, ἐν παντί εὐχαριστοῦντες, τὰ ἄνω φρονοῦντες, ἔχοντες δέ ἐντεῦθεν ἤδη τόν ἀρραβῶνα καί τὰ ἐνέχυρα τῆς ἐσχατολογικῆς πληρώσεως τῆς Θείας Οἰκονομίας, ἀναβοῶμεν, ἐν Ἐκκλησίᾳ, τό «Χριστός Ἀνέστη!», δεόμενοι ὅπως ὁ παθῶν, ταφείς καί ἀναστάς Κύριος καταυγάξῃ τὰς διανοίας, τὰς καρδίας καί πᾶσαν τήν ζωὴν ἡμῶν, κατευθύνη δέ τὰ διαβήματα ἡμῶν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν καί ἐνισχύῃ τόν λαόν Αὐτοῦ πρὸς μαρτυρίαν τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Ἀγάπης «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξεις α', 8), εἰς δόξαν τοῦ «ὑπὲρ πᾶν ὄνομα» ὀνόματος Αὐτοῦ.

Φανάριον, Ἅγιον Πάσχα ,βιη'

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος

διάπυρος πρὸς Χριστόν Ἀναστάντα εὐχέτης πάντων ὑμῶν.

• Τό Ἅγιον Πάσχα εἰς τό Πατριαρχεῖον

Μετά λαμπρότητος, ἱεροπρεπείας καί ἐκκλησιαστικῆς τάξεως ἐωρτάσθη ἐν τῷ σεπτῷ τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρῳ ἡ μεγάλη ἐορτὴ τῆς Λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, προέστη τό μεσονύκτιον τοῦ Μ. Σαββάτου ἐν τῷ αὐλογύρῳ τῶν Πατριαρχ-

χείων τῆς τελετῆς τῆς Ἀναστάσεως, ἐν μέσῳ πλήθους πιστῶν ἐκ τῆς Πόλεως καί ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, καθ' ἣν ἀπηύθυνε Πασχάλιον Μήνυμα πρὸς τὸ πλῆρωμα τῆς Ἐκκλησίας, δι' οὗ, μεταξύ ἄλλων, ἐξέφρασε τὴν ικανοποίησίν Του διὰ τὸ γεγονός ὅτι αἱ Ἀρμόδιαι Ἀρχαί ἀπεδέχθησαν τὸ αἴτημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὥστε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλόχιος, ἐκ προσώπου τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καί τοῦ σεπτοῦ Προκαθημένου αὐτῆς, νά ἐπισκεφθῆ κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοὺς δύο κρατουμένους ἐν Ἀδριανουπόλει Ἕλληνας Ὁρθοδόξους στρατιωτικούς, Δημήτριον καί Ἄγγελον, διὰ νά τοὺς μεταφέρῃ τὸν Πασχάλιον χαιρετισμόν «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ διὰ νά τοὺς διαβιβάσῃ τὸν ἀσπασμόν καί τὴν στοργὴν αὐτῆς, ὁμοῦ μετὰ τῆς εὐχῆς τῆς ὅπως σύντομα ἐπιστρέψουν εἰς τὰς οἰκογενεῖας καί εἰς τὰ καθήκοντά των.

Ἀκολουθῶς, ἐτελέσθη ὁ Ἀναστάσιμος Ὁρθρος καί ἡ πανηγυρική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Πατριάρχου καί συλλειτουργούντων Αὐτῶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, Γέροντος Περγάμου κ. Ἰωάννου, Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Σεβαστείας κ. Δημητρίου, Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρου καί Ἀδριανουπόλεως κ. Ἀμφιλοχίου.

Τὴν ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα Πατριαρχικὴν Ἀπόδειξιν ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ Ἱ. Ἄμβωνος ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἰωακείμ, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐκκλησιάσθησαν ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Tatul Anusyan καί ὁ Ἱερολ. Διάκονος κ. Vağarşag Sargavak Seropyan, ἐκ προσώπου τοῦ ἐν τῇ Πόλει Ἀρμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ ἐξοχ. πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, ὁ ἐνδοξ. κ. Λάζαρος Καμπουρίδης, Ταξίαρχος, Ἀκόλουθος Ἀμύνης παρά τῇ ἐν Ἀγκύρᾳ Πρεσβείᾳ τῆς Ἑλλάδος, καί πιστοὶ ἐκ τῆς Πόλεως, ἐξ Ἑλλάδος καί πολλῶν σλαβικῶν χωρῶν.

Τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, 8^{ης} Ἀπριλίου, ἐτελέσθη ὁ πανηγυρικός Ἑσπερινός τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, κατῆλθεν εἰς τὸν Π. Πατριαρχικὸν Ναόν μετὰ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων καί τοῦ ἱ. Κλήρου, Ὁφφικιαλίων καί ἐπισήμων ἐπισκεπτῶν, καί προέστη τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐν συγχοροστασίᾳ μετὰ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Νικαίας κ. Κωνσταντίνου, Προικοννήσου κ. Ἰωσήφ, Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος, Σεβαστείας κ. Δημητρίου, Μύρων κ. Χρυσοστόμου, Ἰκονίου κ. Θεολήπτου καί Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρου.

Τὸ Ἱ. Εὐαγγέλιον ἀνεγνώσθη ἑλληνιστί ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἀπὸ τοῦ ἱ. Συνθρόνου, τουρκιστί ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Νικαίας κ. Κων-

σταντίνου, λατινιστί ὑπό τοῦ ρκαθολικοῦ Ἐπισκόπου κ. Rubén Tierrablanca, ἄρμενιστί ὑπό τοῦ Ἱερολ. Διακόνου Vağarşag Sargavak Seropyan, σλαβωνιστί ὑπό τοῦ Πανοσιολ. Μ. Συγκέλλου κ. Ἀμβροσίου, βουλγαριστί ὑπό τοῦ Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτου κ. Θεολόγου Dimitron, Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Στάρας Ζαγόρας, ἐκ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας, ρουμανιστί ὑπό τοῦ Αἰδεσιμ. Πρεσβυτέρου κ. Vlad Sergiu Marcel, ἀγγλιστί ὑπό τοῦ Πανοσιολ. Δευτερεύοντος κ. Νήφωνος, γαλλιστί ὑπό τοῦ Πανοσιολ. Μ. Αρχιμανδρίτου κ. Βησσαρίωνος, καί πάλιν ἑλληνιστί, ἀπό τοῦ ἱ. Ἄμβωνος, ὑπό τοῦ Πανοσιολ. Μ. Αρχιδιακόνου κ. Θεοδώρου.

Ἐκκλησιάσθησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Περγάμου κ. Ἰωάννης, ὁ ἐξοχ. πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, ὁ ἐξοχ. κ. Andrii Sybiha, Πρέσβυς τῆς Οὐκρανίας ἐν Ἀγκύρα, μετὰ τοῦ ἐντιμ. κ. Oleksandr Gaman, Γεν. Προξένου αὐτῆς ἐν τῇ Πόλει, καί τοῦ ἐντιμ. κ. Maksym Vdovychenko, Προξένου, οἱ ἐντιμ. Γεν. Πρόξενοι κ. Andrey Podelyshev, τῆς Ρωσικῆς Ὁμοσπονδίας, καί κ. Evgeny Minich, τῆς Λευκορωσσίας, ἡ εὐγεν. κ. Barbara Thomas, ἐκτελοῦσα χρέη Γεν. Προξένου τῶν Η.Π.Α. ἐν τῇ Πόλει, ὁ ἐντιμ. κ. Γεώργιος Γαϊτάνης καί ἡ εὐγεν. κ. Δανάη Βασιλάκη, Πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος, καί ὁ ἐν τῇ Πόλει Πρόξενος τῆς Βουλγαρίας ἐντιμ. κ. Marin Nakon.

Μετὰ τήν Ἀπόλυσιν ὁ Πατριάρχης διένειμεν εἰς ἅπαντας τοὺς ἐκκλησιασθέντας τά εἰθισμένα πασχαλινά ὠά.

Πρός τιμὴν τῶν ὡς ἄνω διπλωματῶν καί λοιπῶν ἐπίσημων παρετέθη μετὰ τήν ἱ. Ἀκολουθίαν δεξιώσις ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου, πλεῖστοι δέ αὐτῶν παρεκάθησαν καί εἰς τὴν ἐόρτιον πασχάλιον τράπεζαν.

• Ὁ Πρόεδρος τῆς Οὐκρανίας εἰς τὰ Πατριαρχεῖα

Τὴν μεσημβρίαν τῆς Δευτέρας τῆς Διακαινησίμου, 9^{ης} Ἀπριλίου, ὁ Ἐξοχ. κ. Petro Poroshenko, Πρόεδρος τῆς Οὐκρανίας, πραγματοποιῶν ἐπίσημον πασχάλιον ἐπίσκεψιν εἰς τό σεπτόν τῆς Ὁρθοδοξίας κέντρον, προσῆλθεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, συνοδευόμενος ὑπό τῶν ἐξοχ. κ. Gennadiy Zubko, Ἀναπληρωτοῦ Πρωθυπουργοῦ, κ. Pavlo Klimkin, Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν, κ. Kostiantyn Yelisieiev καί κ. Rostyslav Pavlenko, ἐκ τῶν ὑπευθύνων Διοικήσεως τῆς Οὐκρανικῆς Προεδρείας, κ. Andrii Sybiha, Πρέσβευς τῆς χώρας ἐν Ἀγκύρα, καί ἄλλων ὑψηλοβάθμων συνεργατῶν αὐτοῦ.

Τόν κ. Πρόεδρον, εἰς ὃν ἀπεδόθησαν αἱ προβλεπόμεναι τιμαί, ὑπεδέχθη, τῶν κωδῶνων χαρμοσύνως κρουομένων, ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ Πατριαρχικοῦ

Οἴκου ὁ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀνδρέας, καί ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο οὗτος δεκτός μετὰ πάσης τιμῆς ὑπὸ τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου ἐν τῷ ἐπίσημῳ Αὐτοῦ Γραφείῳ ἔνθα, παρουσία καὶ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Γέροντος Περγάμου κ. Ἰωάννου, Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρου καὶ Σμύρνης κ. Βαρθολομαίου καὶ τοῦ Πανιερ. Ἀρχιεπισκόπου Τελμησοῦ κ. Ἰώβ, διεξήχθη μετὰ αὐτῶν μακρὰ καὶ ἐγκάρδιος συζήτησις ἐπὶ ζητημάτων κοινῶς ἐνδιαφέροντος.

Εἶτα, ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Θρόνου, ὁ κ. Πρόεδρος παρουσίασε τοὺς συνοδούς αὐτοῦ, ἀκολούθως δέ ἀντηλλάγησαν δῶρα καὶ ἐγένετο ἡ ἀναμνηστικὴ φωτογράφησις μετὰ τῶν δύο ἡγετῶν καὶ τῶν συνοδῶν αὐτῶν, τοῦ Ἐξοχωτάτου ἐκφράσαντος τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν ἀνύστακτον προσευχὴν καὶ μέριμναν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ σεπτοῦ Προκαθημένου αὐτῆς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Οὐκρανικοῦ λαοῦ.

Ἀκολούθως, ἡ Α. Ἐξοχότης, μετὰ τῆς πολυμελοῦς συνοδείας αὐτῆς, παρεκάθησεν εἰς τὸ ἐπίσημον ἄριστον, παρατεθέν προφρόνως ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Τράπεζαν, καί, τέλος, προσεκύνησε καὶ ἐξαναγῆθη ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῶ καὶ προεπέμφθη μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου καὶ τῶν μελῶν τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς.

• Ἡ ἐπίσκεψις τῶν Προέδρων τῆς Βοσνίας-Ερζεγοβίνης καὶ τῆς Π.Γ.Δ.Μ. εἰς τὰ Πατριαρχεῖα

Τὴν μεσημβρίαν τῆς Τρίτης τῆς Διακαινησίμου, 10^{ης} Ἀπριλίου, οἱ Πρόεδροι τῆς Βοσνίας-Ερζεγοβίνης Ἐξοχ. κ. Mladen Ivanić καὶ τῆς Π.Γ.Δ.Μ. (FYROM) Ἐξοχ. κ. Gjorge Ivanov, παρεπιδημοῦντες εἰς τὴν Πόλιν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος «Marmara Grubu» διοργανουμένην 21^{ην} «Εὐρασιατικὴν Διάσκεψιν Κορυφῆς» ἐπὶ τοῦ θέματος «Teknoloji siyasete karşi», προσῆλθον ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, τιμηθέντες ἀμφοτέρωι προσηκόντως τόσον κατὰ τὴν προσέλευσίν των εἰς τὸ σεπτὸν τῆς Ὁρθοδοξίας Κέντρον, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησίν των.

Ὁ Ἐξοχ. Πρόεδρος κ. Mladen Ivanić, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ἐντιμ. κ.κ. Aleksandar Miončić, στελέχους τοῦ Πρωτοκόλλου τῆς Προεδρείας, καὶ Began Muhic, Γεν. Προξένου τῆς Χώρας ἐν τῇ Πόλει, καὶ τῶν εὐγεν. κυριῶν Natasa Zirojević, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Γραφείου τῆς Προεδρείας, καὶ Mira Pekić, συμβούλου, ἀφοῦ προσεκύνησεν ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῶ, ἐγένετο ἐγκαρδίως δεκτός ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου, παρουσία τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Σασίμων κ. Γενναδίου καὶ Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρου καὶ τοῦ Πανοσι-

ολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰωακείμ, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἔνθα διεξήχθη μεταξύ τῶν δύο πλευρῶν ἐγκάρδιος συνομιλία ἐπὶ θεμάτων κοινῶς ἐνδιαφέροντος, ὡς ἡ συμβίωσις διαφορετικῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτισμικῶν ομάδων ἐν Βοσνία καὶ ἐν τῇ εὐρυτέρᾳ περιοχῇ τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου καὶ ἡ προοπτικὴ ἐντάξεως τῆς χώρας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἑνωσιν.

Μετά τὴν τιμητικὴν προπομπὴν τῆς Α. Ἐξοχότητος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς, προσῆλθεν εὐθύς ἀμέσως εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐθιμοτυπικῶς ἐπὶ τῇ πασχαλίῳ ταύτῃ περιόδῳ καὶ ὁ Ἐξοχ. κ. Gjorge Ivanov, τῇ συνοδείᾳ τῆς συζύγου αὐτοῦ εὐγεν. κ. Maja καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῶν Ivan, τοῦ ἔξοχ. κ. Zvonko Mucunski, Πρέσβευς τῆς χώρας ἐν Ἀγκύρᾳ, καὶ λοιπῶν συνεργατῶν αὐτοῦ, προσκυνήσας, ὡσαύτως, ἐν τῷ Π. Πατριαρχικῷ Ναῶ καὶ γενόμενος δεκτός ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Γραφείῳ, παρουσίᾳ τῶν ὡς ἄνω Σεβ. Ἱεραρχῶν τοῦ Θρόνου καὶ τοῦ ἁγίου Ἀρχιγραμματέως, τῆς συνομιλίας περιστραφείσης ἐπὶ θεμάτων γενικωτέρας φύσεως.

Ἀμφοτέρους τοὺς ὑψηλοὺς ἐπισκέπτας ἐξενάγησεν εἰς τὸν Π. Πατριαρχικὸν Ναὸν ὁ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Βησσαρίων, Ἀρχιεοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων.

• Ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

Ἐπίσημος Ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (C.E.C.), ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Θεοφιλ. Ἀγγλικανοῦ Ἐπισκόπου κ. Christopher Hill, Προέδρου, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γαλλίας κ. Ἐμμανουήλ καὶ τῆς εὐλαβ. κ. Karin Burstrand, Ἀντιπροέδρων, καὶ τοῦ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Heikki Huttunen, Γεν. Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου, ἐπεσκέφθη τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὴν Α.Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον.

Οἱ ὡς ἄνω ἐπίσημοι ἀφίχθησαν εἰς τὴν Πόλιν τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς τῆς Διακαινησίμου, 13^{ης} Ἀπριλίου, ἐκ Λιβάνου καὶ ὑπεδέχθη αὐτοὺς ὁ Πανοσιολ. Δευτερεύων κ. Νήφων, ὅστις καὶ προέπεμψεν αὐτοὺς αὐθημερόν τὸ ἀπόγευμα.

Οἱ ὑψηλοὶ ἐπισκέπται ἐγένοντο δεκτοὶ ὑπὸ τοῦ Παναγιωτάτου εἰς ἰδιαιτέραν ἀκρόασιν, τῆς συζητήσεως περιστραφείσης περὶ τὴν ἐπὶ θύραις Γεν. Συνέλευσιν τοῦ C.E.C. εἰς Novi Sad Σερβίας, μεταξύ 28^{ης} Μαΐου καὶ 6^{ης} Ἰου-

νίου, καθ' ἣν προσεκλήθη τιμητικῶς νά ὀμιλήσῃ ὁ Πατριάρχης, καί παρεκά-
θησαν εἰς γεῦμα ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

• **Νέος Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων ὁ ἀπό Σεβαστείας Δημήτριος**

Ἀνακοινωθέν

Συνήλθεν, ὑπό τήν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος εἰς τήν τακτικήν συνεδρίαν αὐτῆς σήμερον, Πέμπτην, 19^{ῃν} Ἀπριλίου 2018, πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει ἀναγεγραμμένων θεμάτων.

Ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδρίας ταύτης, ἀντηλλάγησαν μεταξύ τῆς Α.Θ. Παναγιότητος καί τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνο κ. Ἀθανασίου, ἐκ μέρους τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, αἱ εἰθισμένοι προσφωνήσεις καί ἀντιφωνήσεις, ἐπί ταῖς διαγενομέναις ἐορταῖς τοῦ Ἁγίου Πάσχα.

Κατ' αὐτήν, προτάσει τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ψήφων κανονικῶν γενομένων ὑπό τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῶ, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σεβαστείας κ. Δημήτριος ἐξελέγη παμψηφεί Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων, ἡ δέ Ἱερά Μητρόπολις αὕτη ἀνυψώθη εἰς τήν τάξιν τῶν Γεροντικῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Θρόνου ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νέου Ποιμενάρχου αὐτῆς, ὁ ὁποῖος καί θά ὀνομάζηται τούντεῦθεν Σεβ. Μητροπολίτης Γέρων Πριγκηποννήσων.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου

• **Πατριαρχική καί Συνοδική Θεία Λειτουργία ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ**

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, τήν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων, 22^{ᾰν} Ἀπριλίου, μετέβη μετὰ τῆς ἀκολουθίας Αὐτοῦ εἰς τήν Ἱ. Μονὴν Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ καί προέστη τῆς κατ' ἔτος Πατριαρχικῆς καί Συνοδικῆς Θείας Λειτουργίας.

Μετ' Αὐτοῦ συνελειτούργησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γέρων Δέρκων κ. Ἀπόστολος, Γέρων Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος, Βρυούλων κ. Παντελεή-

μων, Ἰκονίου κ. Θεόληπτος, Νέας Ἱερσέης κ. Εὐάγγελος, Κορέας κ. Ἀμβρόσιος, Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρος καί Σμύρνης κ. Βαρθολομαῖος.

Τόν θεῖον λόγον ἐπί τῇ ἑορτῇ ἐκήρυξεν ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἀμορίου κ. Νικηφόρος, Ἡγούμενος τῆς ἐν Θεσσαλονίκη Ἱ. Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Βλατάδων.

Ἐκκλησιάσθησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γέρων Νικαίας κ. Κωνσταντῖνος, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Μύρων κ. Χρυσόστομος, Καλλιουπόλεως καί Μαδύτου κ. Στέφανος καί Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρας, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἐρυθρῶν κ. Κύριλλος, ὁ ἐξοχ. πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Πόλιν, καί πιστοὶ ἐκ τῆς Πόλεως καί ἐξ Ἑλλάδος.

Μετά τὴν ἀπόλυσιν ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἀπένειμε τό ὄφθικιον τοῦ Ἄρχοντος Διερμηνέως τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας εἰς τόν ἐντιμ. κ. Columba–Bruce Clark, διαπρεπῆ δημοσιογράφον, ἱστορικόν ἐρευνητὴν καί συγγραφέα, ὃν καί συνεχάρη διὰ τὴν ἀγάπην καί τόν σεβασμὸν τοῦ πρὸς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί διὰ τὴν ἀφοσίωσίν του εἰς τὰ ἰδανικά του, ἐξάρας ἰδιαιτέρως τὴν προσφορὰν τοῦ νέου Ἄρχοντος εἰς τὴν κοινωνίαν, ὡς συνεργάτου τοῦ Economist, τῶν Financial Times, ἀνταποκριτοῦ τῶν The Times ἐν Μόσχᾳ καί τοῦ Πρακτορείου Reuters ἐν Ἀθήναις, καί ὡς συγγραφέως τοῦ πονήματος διὰ τό θέμα τῆς ἀνταλλαγῆς πληθυσμῶν μεταξύ Ἑλλάδος καί Τουρκίας ἐπί τῇ βάσει τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης, ὑπὸ τόν τίτλον «Δύο φορές ξένος. Οἱ μαζικὲς ἀπελάσεις πού διαμόρφωσαν τὴ σύγχρονη Ἑλλάδα καί Τουρκία».

Κατακλείσας, ὁ Πατριάρχης ἐπεσήμανε τό γεγονός ὅτι ἡ ἀπονομή ἐκκλησιαστικοῦ ὄφθικίου πρὸς βορειοἰρλανδόν πολύγλωσσον Ὁρθόδοξον πιστόν, μέ ἀξιολόγους σπουδὰς εἰς τὴν φιλοσοφίαν καί εἰς τὰς κοινωνικὰς καί πολιτικὰς ἐπιστήμας εἰς τό Πανεπιστήμιον τοῦ Cambridge, ἐνσαρκώνει τὴν οἰκουμενικότητα τῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα καί ἀναδεικνύει τόν ὑπερεθνικὸν καί παγκόσμιον χαρακτῆρα τῆς Ὁρθοδόξου ταυτότητος.

Παρατίθεται κατωτέρω τό πλήρες κείμενο τῆς ὁμιλίας τοῦ Παναγιωτάτου:

*“Ἐντιμολογιώτατε καί λίαν ἀγαπητέ Ἄρχων κ. Columba – Bruce Clark,
Χριστὸς Ἀνέστη!*

Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, παρακολουθοῦσα μετὰ στοργῆς τὴν πρόοδον τῶν ἀνά τὴν οἰκουμένην τέκνων αὐτῆς, ἀγαλλομένη δέ καί σεμνυνομένη ἐπί τῇ κατὰ Χριστόν ἀναστροφῇ αὐτῶν, ἀπονέμει ὑμῖν, κατὰ

τήν εὐσημον καί φωταυγῆ ταύτην Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων, ἐν τῇ ἱστορικῇ καί πανσέπτῳ Ἱερᾷ Πατριαρχικῇ καί Σταυροπηγιακῇ Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, τό ὑψηλόν ὀφθίκιον τοῦ Ἄρχοντος Διερμηνέως αὐτῆς.

Τό ἀξίωμα τοῦ Διερμηνέως ὑπῆρχε παλαιόθεν εἰς τήν ζωὴν τῶν διαφόρων λαῶν, μέ σημαντικὰς λειτουργίας καί εὐθύνας εἰς τόν χώρον τῆς πολιτείας καί τῆς θρησκείας. Εἰς τήν ἱστορίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, ὁ Διερμηνεύς ἦτο ἀνώτερος κρατικός ἀξιωματοῦχος, μισθοδοτούμενος ἀπό τό Δημόσιον Ταμεῖον, ἀπαραίτητος εἰς τὰς πολιτικάς, διπλωματικάς καί στρατιωτικάς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν ἄλλων λαῶν καί κρατῶν. Διερμηνεῖς ὑπῆρχον καί εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, οἱ ὅποιοι μάλιστα συνεκρότουν εἰδικήν ὁμάδα, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Μέγαν Διερμηνέα. Κατά τούς μετὰ τήν Ἄλωσιν χρόνους, ὁ Διερμηνεύς ἦτο ὁ διάμεσος μεταξύ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καί Σουλτάνου ἢ τῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως γενικώ-τερον.

Τιμᾶσθε σήμερον, Ἐντιμολογιώτατε, διά τήν ἀγάπην καί τόν σεβασμόν σας πρὸς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί διά τήν ἀφοσίωσίν σας εἰς τὰ ἰδανικά του, ἡγουν, τήν πιστότητα εἰς τήν Ὁρθόδοξον Παράδοσιν καί τήν μέριμναν αὐτοῦ διά τήν εἰρήνην καί τήν καταλλαγὴν, διά τόν διάλογον καί τήν ἀλληλεγγύην, διά τήν προστασίαν τῆς ἱερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί τῆς ἀκεραιότητος τῆς «καλῆς λίας» δημιουργίας τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἡμετέρα Μετριότης ἐκτιμᾷ ἰδιαίτερος τήν προσφορὰν σας εἰς τήν κοινωνίαν, ὡς διαπρεποῦς δημοσιογράφου, ἱστορικοῦ ἐρευνητοῦ καί συγγραφέως. Συνεργάτης τοῦ Economist, τῶν Financial Times, ἀνταποκριτῆς τῶν The Times ἐν Μόσχᾳ καί τοῦ Πρακτορείου Reuters ἐν Ἀθήναις, λόγιος, πολὺ-γλωσσος καί ἐπικοινωνιακός, ὑπηρετεῖτε τόν ἄνθρωπον μέ εὐαισθησίαν, μέ εὐσυνειδησίαν καί μέ εὐθυκρισίαν. Ἀσχολεῖσθε μέ τήν θρησκείαν καί τήν γεωπολιτικήν, μέ τήν ἱστορίαν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καί τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, μέ τήν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἀλλά καί μέ τόν πολιτισμόν καί τήν ἱστορίαν τῆς Ἰρλανδίας, τῆς Σκωτίας καί ἔχετε καί ἄλλα πολλὰ ἐνδιαφέροντα. Ἰδιαιτέρας ἀναφορᾶς ἄξιον εἶναι τό πόνημά σας διά τό θέμα τῆς ἀνταλλαγῆς πληθυσμῶν μετὰ τὴν Ἑλλάδος καί Τουρκίας ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάνης, μέ τίτλον «Δύο φορές ξένος. Οἱ μαζικὲς ἀπελάσεις πού διαμόρφωσαν τὴ σύγχρονη Ἑλλάδα καί Τουρκία (ἔκδ. Ποταμός, 2007)». Ἡ προσωπικότης καί τό ἔργον σας ἀποδεικνύουν ὅτι γνωρίζετε καλῶς τί σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην «πατρίδος», οἰκείου καί ἡγαπημένου τόπου καί τρόπου τοῦ βίου, ἀλλά καί ὅτι ὅλοι εἴμεθα πολῖται τοῦ κόσμου. Εἴσθε γνήσιος κοσμοπολίτης, ἀφοῦ ἔχετε «πατρίδα» καί τήν ἀγαπᾶτε.

Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἔχει ἀνάγκη ἀνθρώπων ὡς ὑμεῖς, Ἐντιμολογιώτατε, οἱ ὅποιοι ἀγωνίζονται εὐόρκως ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς κοινωρίας, καί, ταυτοχρόνως, ἔχουν ἐκκλησιαστικόν φρόνημα καί ὀξύ αἰσθητήριον διά τόν πολιτισμόν τῆς Ὁρθοδοξίας. Κατάγεσθε ἀπό τήν Βόρειον Ἰρλανδίαν. Ἐσπουδάσατε φιλοσοφίαν, κοινωνικάς καί πολιτικάς ἐπιστήμας εἰς τό Πανεπιστήμιον τοῦ Cambridge. Τό τονίζομεν αὐτό, διά νά ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ὑπερεθνική καί ὅτι τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἐνσαρκώνει αὐτόν τόν ὑπερεθνικόν καί παγκόσμιον χαρακτήρα τῆς Ὁρθόδοξου ταυτότητος. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, πρωτοστατοῦντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, κατεδίκασε τό 1872 τόν ἐθνοφυλετισμόν ὡς «αἵρεσιν» καί προέβαλεν, ἐπανειλημμένως, τήν οἰκουμενικήν διάστασιν τῆς Παραδόσεώς της. Εἰς τό Μήνυμα τῶν Ὁρθόδοξων Προκαθημένων, τῆς Πάτμου (1995), ἐτονίσθη, μετ' ἐμφάσεως, ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξος ἐκκλησιαστική ἀντίληψις περί "ἔθνους" οὐδαμῶς ἐμπεριέχει τό στοιχεῖον τῆς ἐπιθετικότητος καί τῶν συγκρούσεων μεταξύ τῶν λαῶν, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς τās ἰδιαιτερότητας ἐνός ἐκάστου ἐξ αὐτῶν, εἰς τό ἱερόν αὐτῶν δικαίωμα, ὅπως διατηροῦν καί καλλιεργοῦν τόν πλοῦτον τῆς παραδόσεώς των, καί συνεισφέρουν διά τοῦ τρόπου τούτου εἰς τήν πρόοδον, τήν εἰρήνην καί τήν καταλλαγὴν πάντων τῶν ἀνθρώπων». Αὕτη ἡ θεώρησις τοῦ ἔθνους, συνυπάρχει ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ μέ τό οἰκουμενικόν πνεῦμα, τήν ἀνοικτοσύνην καί τόν ἀγῶνα διά τήν εἰρήνην καί τόν λεγόμενον «πολιτισμόν τῆς ἀνθρωπότητος», ὅπως αὐτός ἐκφράζεται ἀπό τήν «Οἰκουμενικήν Διακήρυξιν τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου», τήν ἐβδομηκονταετῆ ἐπέτειον τῆς ὁποίας ἐορτάζομεν ἐφέτος. Στοιχοῦσα τῷ πνεύματι τούτῳ, ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία δίδει χριστοπρεπῶς τήν φιλόθεον καί φιλόανθρωπον μαρτυρίαν αὐτῆς ἐνώπιον τῶν μεγάλων συγχρόνων προκλήσεων, ἀντλοῦσα δύναμιν ἀπό τά βάθη τῆς σοφίας τῆς Ὁρθόδοξου Παραδόσεως.

Ἐντιμολογιώτατε Ἄρχων Διερχομένου κύριε *Columba-Bruce Clark*,

Σᾶς ὑποδεχόμεθα ἐγκαρδίως εἰς τήν χορείαν τῶν Ὁφφικιαλίων τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡ προσφορά τῶν ὁποίων πρός τήν Ἐκκλησίαν καί τό Γένος ὑπῆρξε καί παραμένει ἀξιολογώτατη καί πολυτιμοτάτη. Ἀπό τήν στιγμήν αὐτήν ἀνήκετε καί ὑμεῖς εἰς τοὺς συνεργάτας τῆς ἡμετέρας Μετριότητος ἐν τῷ ἔργῳ διακονίας τοῦ ἀνθρώπου. Καλεῖσθε νά στηρίζετε, -καί εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θά τό πράξετε-, τās πρωτοβουλίας τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας, τό διακονικόν ἔργον αὐτῆς καί τήν ἐν τῷ κόσμῳ καλήν μαρτυρίαν της. Σᾶς συνοδεύουν αἱ προσευχαί πάντων ἡμῶν τῶν ἐν τῇ Πόλει τῶν Πόλεων ἀκοιμήτων φρουρῶν τῶν πατρῶων δογμάτων καί προσταγμάτων, καί αἱ εὐχαί τῶν ἐν ἀναστασίμῳ ἀτμοσφαίρᾳ καί διαθέσει

συναγαλ-λομένων σήμερον, ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἐπαξίᾳ προαγωγῇ, ἐν τῷ παμφώτῳ τούτῳ οἴκῳ τῆς Ἀγιοπρώτου Θεοτόκου.

Ἀπὸ τῆς σήμερον εἶσθε, ἐπίσης, μέλος τῆς ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις Ἀδελφότητος Ὁφφικιαλίων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Παναγία ἡ Παμμακάριστος», ἡ ὁποία ἐπὶ 27 ἔτη διακονεῖ εὐόρκως τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐν Ἠνωμέναις Πολιτείαις Ἀμερικῆς «Τάγματος τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου». Οἱ συνάρχοντές σας, ἐκπροσωπούμενοι εἰς τὴν σημερινὴν σύναξιν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἀδελφότητος, σᾶς καλωσορίζουν καὶ προσβλέπουν εἰς τὴν συνεργασίαν σας.

Μέ αὐτάς τας σκέψεις, καταστέφομεν, κατὰ τὴν ἱεράν καὶ χαρμόσουν ταύτην στιγμήν, τὴν ὑμετέραν προσφιλεστάτην ἡμῖν Ἐντιμολογιότητα διὰ τῶν πατρικῶν εὐχῶν καὶ τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς, πρεσβείαις τοῦ Ὁσίου Columba τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ μοναστοῦ καὶ ἱεραποστόλου τῆς Ἴρλαν-δίας καὶ τῆς Σκωτίας, καὶ τῆς παναχράντου, πανελεήμονος καὶ παντρόφου Παναγί-ας, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τὴν ζεῖδωρον χάριν καὶ τό ἀμέτρητον ἔλεος τοῦ πλουτίσαν-τος τὸν πτωχεύσαντα Ἀδάμ καὶ πληρώσαντος τὰ πάντα χαρᾶς, ἐν τῇ ἐνδόξῳ Ἀνα-στάσει Αὐτοῦ, Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἄξιος!"

Ὁ νέος Ἄρχων ἀντεφώνησε διὰ λόγων εὐλαβείας πρὸς τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας, ἐκφράσας τὴν εὐγνωμοσύνην του διὰ τὴν προσγενομένην αὐτῷ τιμὴν, διαβεβαίωσας διὰ τὰς καταβαλλομένας ὑπ' αὐτοῦ προσπαθείας ὑπὲρ τῆς περαιτέρω ἀναδείξεως καὶ προαγωγῆς τῆς ἀνεκτιμήτου μαρτυρίας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον καὶ ὑπογραμμίσας ἰδιαιτέρως τὰς πρωτοβουλίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως.

Ἀκολουθῶς ὠμίλησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σασίμων κ. Γεννάδιος, Ὑπεύθυνος τῆς Ἱ. Μονῆς, καὶ ὁ Πατριάρχης Ὅστις ἐν συνεχείᾳ ἐτέλεσε Τρισάγιον πρὸ τοῦ τάφου τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Δημητρίου, δεηθεὶς καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῷ ἀυλογύρῳ τῆς Ἱ. Μονῆς ἀναπαυομένων Πατριαρχῶν, Ἱεραρχῶν καὶ Μ. Εὐεργετῶν τοῦ Γένους.

Ἀκολουθῶς, ἐτέλεσε Τρισάγιον ἐν τῷ Β' Κοιμητηρίῳ τῆς Ἱ. Μονῆς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀειμνήστων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, ὧν τὰ ὀνόματα Κύριος γινώσκει.

Τὴν μεσημβρίαν, παρετέθη Μοναστηριακὴ Τράπεζα, εὐλογηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου.

Ἐκ μέρους τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, τοῦ Πατριάρχου, τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κυδωνιῶν κ. Ἀθηναγόρας ἐπεσκέφθη ἅπαντα τὰ τμήματα τοῦ Γηροκομείου καὶ τῆς Κλινικῆς τῶν Φρενοβλαβῶν τῶν Νοσοκομείων Βαλουκλῆ, διαβιβάσας εἰς ἓνα ἕκαστον ἐκ τῶν περιθαλπομένων εἰς αὐτὰ τὰς σεπτὰς Πασχαλίου Πατριαρχικὰς εὐχὰς, μέ τὸ καθιερωμένον τσούγκρισμα τοῦ αὐγοῦ.

• Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, εἰς Μουδανιά

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης, τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς τοῦ Παραλύτου, 29^η Ἀπριλίου, μετέβη εἰς Μουδανιά (Mudanya), ἀδελφικῆ προσκλήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρου, καὶ ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ ἐκεῖσε Ἱ. Ναῶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖται σήμερον ὡς Πολιτιστικὸν Κέντρον.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ὁ ἐξοχ. πρέσβυς κ. Εὐάγγελος Σέκερης, Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Πόλει, ὁ ἐντιμ. κ. Oleksandr Gaman, Γεν. Πρόξενος τῆς Οὐκρανίας εἰς τὴν Πόλιν, μετὰ τοῦ ἐντιμ. κ. Maksym Vdovychenko, Προξένου, ὁ ἐντιμ. κ. Ἐμμανουήλ Καρρᾶς, Δήμαρχος Ν. Προποντίδος, ἐπὶ κεφαλῆς ὀμίλου δημοτῶν-προσκυνητῶν ἐκ τῆς περιοχῆς τῶν Ν. Μουδανιῶν, ὁ ἐντιμ. κ. Hayri Türkyilmaz, Δήμαρχος Μουδανιῶν, καὶ σλαβόφωνοι πιστοὶ ἐκ Προύσης καὶ ἐκ τῶν παρακειμένων περιοχῶν.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ὁ Παναγιώτατος ἐτέλεσε τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ἀναπαυομένων ἀειμνήστων προγόνων ἡμῶν, τῶν τε εἰρηνικῶς κοιμηθέντων καὶ τῶν μαρτυρικῶς τελειωθέντων.

Ἀκολούθως, ὁ ἅγ. Προύσης καλωσῶρισε διὰ λόγων εὐλαβείας τὸν Παναγιώτατον, ὃν καὶ ἠὺχαρίστησε διὰ τὴν εὐλογητὴν πασχάλιον ἐπίσκεψίν Του εἰς τὴν κατ' αὐτόν θεόσωστον Ἐπαρχίαν. Μετ' αὐτόν ὠμίλησεν ἐν συγκινήσει ὁ Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἀθανάσιος Ραμαδάνης, ἐκ Ν. Μουδανιῶν, ὅστις ἐκόμισε καὶ τὸν χαιρετισμὸν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κασσανδρείας κ. Νικοδήμου.

Ὁ Πατριάρχης, κατὰ τὴν ἀντιφώνησίν Του, ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν συγκίνησίν Του διὰ τὴν, χάριτι Θεοῦ, πραγματοποιήσιν τῆς πρώτης ταύτης Θ. Λειτουργίας μετὰ πάροδον ἐννεμήκοντα καὶ ἕξ ἐτῶν, ἐξῆρε τὸ ποιμαντικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐπταετίας ἐκδιπλοῦται ἐπὶ τὸ ἐντατικώτερον πρὸς τοὺς ὁμοδόξους ἀδελφούς τῆς εὐρυτέρας περιοχῆς μέ καταγωγὴν ἐκ Ρωσσίας, Βουλγαρίας, Οὐκρανίας καὶ ἀλλαχόθεν, ἐξέφρασε δὲ τὴν εὐαρέσκεϊαν τῆς

Μητρός Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ποιμενάρχην αὐτῆς διὰ τὸ ἐπιδεικνύμενον ὑπ' αὐτοῦ ἐνδιαφέρον πρὸς ἀνάκτησιν, ἀναστήλωσιν καὶ ἐξωραϊσμόν τῶν ἐρειπωμένων ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ Ἱερῶν Σκηνωμάτων τοῦ Γένους, ἥτοι τῆς Παναγίας Παντοβασίλεισσης εἰς Τρίγλιαν καὶ τῶν Ταξιαρχῶν εἰς Σιγὴν, ἅτινα διὰ καταλλήλων χειρισμῶν τοῦ ἁγίου Προύσης περιῆλθον καὶ πάλιν εἰς τὴν κυριότητα τῆς Ἐκκλησίας.

Πρὸς τούτοις, ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἐπήνεσε τὴν καλλιέργειαν ἀρμονικῆς καὶ λίαν ἐποικοδομητικῆς συνεργασίας τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Προύσης μετὰ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, φορέων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐνταῦθα κοινωνίας, ὡς καὶ τὴν ἐν-ίσχυσιν τῆς ἐπικοινωνίας αὐτῆς μετὰ τῶν λοιπῶν Χριστιανικῶν δογμάτων τῆς περιοχῆς.

Τέλος, ὁ Πατριάρχης, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον τῶν Μουδανιῶν τουρκιστί, ἠὺχαρίστησεν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὰς τοπικὰς ἀρχὰς διὰ τὴν παροχὴν τῆς νεομισμένης ἀδείας, ὡς καὶ διὰ τὴν συμπαράστασιν τῶν πρὸς τὸ ἔργον τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, μετὰ τῆς Πατριαρχικῆς ἐπισημάνσεως ὅτι ὁ ρόλος τῆς θρησκείας καὶ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς συνίσταται εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς ἀδελφωσύνης καὶ τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως μεταξύ τῶν λαῶν καὶ τῶν διαφόρων πολιτισμικῶν καὶ ἐθνικῶν ομάδων.

Ἡ ὁμιλία τοῦ Πατριάρχου ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἱερῶτατε Ποιμενάρχα τῆς Θεοσώστου ταύτης Ἐπαρχίας τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου ἀδελφέ Μητροπολίτα Προύσης κ. Ἐλπιδοφόρε, Αἰδεσιμολογιώτατε ἐφημέριε τῶν Νέων Μουδανιῶν κ. Ἀθανάσιε Ραμανδάνη, Ἐντιμότητε Δήμαρχε Νέας Προποντίδος κ. Ἐμμανουήλ Καρρά, Ἀδελφοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Χριστός Ἀνέστη!

Μέ βαθεῖαν συγκίνησιν καὶ δέος προφέρομεν, ἡ καλλίτερον ἀναφωνοῦμεν, αὐτὰς τὰς δύο λέξεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων συγκροτεῖται ἐδῶ καὶ δύο χιλιάδες χρόνια τὸ πνευματικὸν μεγαλεῖον καὶ τὸ κατὰ Χριστὸν πεπρωμένον τῆς ἀμωμήτου πίστεώς μας. Καὶ εἴμεθα ὅλως ἠληθήμενοι καὶ πολλαπλῶς εὐεργετημένοι ἐκ τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ νὰ ἱεουργοῦμε τοῦτο τὸ μεγαλεῖον ἐπὶ τάφων καὶ θεμελίῶν καὶ τέφρας καὶ κόνεως, ἐδῶ ὅπου μεγαλοουργοῦσε παλαιότερον τὸ Γένος μας.

Σήμερα τὸ βουβὸ κλάμμα ὄλων ὅσοι τότε ἔκλεισαν τὴν πόρτα τοῦ Ἁγ. Γεωργίου καὶ ἔφυγαν ἀναγκαστικά, μεταποιεῖται εἰς χαρὰν ἀνεκκλήτητον μὲ

τήν επίσκεψιν καί τήν παρουσίαν σας καί τήν συμπροσευχήν σας, ἀγαπητοί μας προσκυνηταί ἀπό τά Νέα Μουδανιά.

Δάκρυα ἀγαλλιάσεως κυλοῦν ἐκεῖ ὅπου πρωτοκύλισαν δάκρυα πικρά, μαρτυρικά! Καί ἡμεῖς, αὐτήν τήν ἡμέραν ἐπελέξαμε, μέ τήν πρόφρονα καί εὐγενῆ πρόσκλησιν τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου, τήν ἰδικήν σας, ἀδελφέ ἄγιε Προύσης, διά νά ἔλθουμε κοντά σας ἐκ Φαναρίου, ἐκ τῆς πηγῆς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Γένους μας, διά νά μεταφέρουμε εἰς ζῶντας καί νεκρούς τό χαρμόσυνον μήνυμα, τό ἐλπιδοφόρον μήνυμα, τῆς Τριημέρου Ἐγέρσεως. Ἦλθαμε μέ παλμόν, μέ χαράν, μέ ἀνυπομονησίαν, ἀπό τόν πρῶτον ἅγιον Γεώργιον τῆς Ὁρθοδοξίας, δηλ. τόν Πατριαρχικόν Ναόν τοῦ Φαναρίου, εἰς τόν ἅγιον Γεώργιον τῶν Μουδανιῶν. Ἦλθαμε διά νά ἐπιμαρτυρήσουμε εἰς ἐσᾶς, τοὺς ἀπογόνους τῶν προσφύγων πατέρων μας, ὅτι κι ἂν ἀκόμη ἡ σωματική των παρουσία μᾶς λείπει σήμερα, ἐν τούτοις δέν λυπούμεθα, διότι ἡ Θεία Λειτουργία, τό Μυστήριον τῆς Ζωῆς, εἶναι ἡ σύγκλησις συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι κοινωνία προσώπων ἐν Χριστῷ, εἶναι ὑπέρβασις τοῦ χρόνου καί τοῦ χώρου.

Ἐκεῖνοι ἔφυγαν ἀπό ἐδῶ κάτω ἀπό ἄθλιες συνθήκες, ἀλλά δούλεψαν σκληρά καί ἐδημιούργησαν μία καινούργια ζωή, μέ τό φιλότιμό τους καί μέ τίς ἄλλες ἀρετές τοῦ μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ καί μάλιστα μέ τήν πίστιν των. Ὁ Ρωμηός, ὅπου κι ἂν ἠνηγκάσθη νά ἐκπατρισθῆ, κατέστη μικρά ζύμη καί ἐζύμωσεν ὅλον τό φύραμα, ἐδημιούργησεν ἐκ νέου παράδοσιν καί πολιτισμόν.

«Αὕτη ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καί εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ» (Ψαλμ. ριζ', 24). Καί τούτο «ἄξιον καί δίκαιον»! Ἄξιος καί δίκαιος εἶναι καί ὁ ἔπαινος καί τά ἀδελφικά συγχαρητήρια τοῦ Πατριάρχου πρὸς ἐσᾶς, φίλτατε ἀδελφέ ἄγιε Προύσης, διότι ἀπό τήν πρώτην στιγμὴν τῆς ἐπαξίας ἐκλογῆς καί προαγωγῆς σας εἰς Μητροπολίτην Προύσης δέν αἰσθανθήκατε ὅτι ἀνελάβετε ἓνα μεγαλεῖον τοῦ παρελθόντος μόνον, ἀλλά μίαν ἱστορικὴν Ἐπαρχίαν τοῦ Θρόνου, διά τήν ὁποίαν μεγάλως καί ἐκοπιάσατε καί κοπιᾶτε καί ἐκδαπανᾶσθε δι' ὅλων τῶν δυνάμεών σας. Ὡς ὄρνις ἐπεσυνάξατε τά πνευματικά νοσσία, ὡς ποιμὴν συνεκαλέσατε τό λογικόν ποιμνιόν σας, ὡς Ἀρχιερεὺς ἐνοιαστήκατε διά τήν ἐπιστροφήν διά τῆς ἀγορᾶς των δύο βυζαντινῶν θυσιαστηρίων, ἧτοι τῆς Παναγίας τῆς Παντοβασίλισσας εἰς τήν Τρίγλιαν, καί τῶν Ταξιαρχῶν εἰς τήν Σιγὴν. Ὡς Ἀρχιθύτης τῶν μυστηρίων ἐνταῦθα, ἐξησφαλίσατε τακτικὴν λατρευτικὴν ζωὴν εἰς τοὺς Ὁρθοδόξους πιστοὺς διά τοῦ ὑμετέρου ἐφημερίου ἐν Προύσῃ Ὅσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χαραλάμπους Νίτσεφ, ἐκαλλιεργήσατε ἀρμονικὴν καί λίαν ἐποικοδομητικὴν συνεργασίαν, ἐν εἰλικρινείᾳ, μετὰ τῶν ἐντιμοτάτων τοπικῶν ἀρχῶν, φορέων, ἀλλὰ καί τῆς ἐνταῦθα κοινωνίας, συνεργασίαν, ἢ

ὅποια ὠδήγησεν εἰς σχέσεις ἐμπιστοσύνης καί τιμῆς ἀπό μέρους των πρὸς τό πρόσωπόν σας καί δι' ὑμῶν καί πρὸς τήν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, καί ἐνισχύσατε τήν ἀγαθὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν λοιπῶν Χριστιανικῶν δογμάτων τῆς περιοχῆς, τόσον ὥστε νά ἀπολαμβάνωμεν ὅλοι σήμερα τήν ἀγαστήν καί εἰρηνικὴν συμπόρευσιν ἔναντι τῶν πολλῶν δοκιμασιῶν καί κοινῶν προκλήσεων τῆς κοινωνίας. Δι' ὅλα τὰ ἀνωτέρω, φρονοῦμεν ὅτι ὄντως ἀξίζετε τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐαρεσκείας, καί εὐφραινόμεθα ὅτι ἡ παιδεία τὴν ὅποιαν ἐλάβετε κατὰ τήν θητείαν σας εἰς τήν Πατριαρχικὴν Αὐλὴν ἔδωσεν εἰς τήν Ἐκκλησίαν Ἱεράρχην κηδόμενον τῶν συμφερόντων αὐτῆς καί μοχθοῦντα πολυμερῶς καί πολυτρόπως διὰ τό ποιῆμιον αὐτοῦ.

Ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ ἐκ Νέων Μουδανιῶν,

Καλῶς ἦλθετε ἢ μᾶλλον καλῶς ἐπιστρέψατε εἰς τὰ ἴδια, μέ πνεῦμα ἀγάπης, καταλλαγῆς, συμφιλίωσης, νοσταλγίας, μέ ἔλαιον καί ἔλεον εἰρήνης, διὰ τήν ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν τοῦ παρελθόντος. Προσευχηθήκαμε σήμερα ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν τε εἰρηνικῶς κοιμηθέντων καί τῶν μαρτυρικῶς τελειωθέντων μακαριστῶν προγόνων μας. Καί παρεκαλέσαμε τόν Ἀρχηγόν τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου νά ἐμπνέῃ καί εἰς ἡμᾶς τοὺς ἐπιγενομένους τό πνεῦμα ἐκείνων, πνεῦμα ἀρχοντικόν, εὐλαβικόν, ἀγωνιστικόν, πατροπαράδοτον, διὰ νά συνεχίσουμε νά διακονοῦμε τήν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας καί τῆς Ἀναστάσεως, ὅπου καί ἂν εὕρισκώμεθα.

Σήμερα ἀναστήθηκαν οἱ νεκροὶ πρόγονοί μας καί τὰ πνεύματά τους περι-ίπτανται ἐδῶ μέσα εἰς τόν Ἅγιον Γεώργιον. «Ἀναστήθηκαν οἱ νεκροὶ καί ἠγέρθησαν καί ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις» (πρβλ. Ἦσ. κστ', 19).

Χριστός ἀνέστη, Μουδανιά, γῆ τῆς Βιθυνίας, γῆ τῆς Ἀνατολῆς πεφιλημένη!"

Ἐπηκολούθησε γεῦμα εἰς ξενοδοχεῖον τῆς περιοχῆς, εὐλογηθέν ὑπό τοῦ Παναγιωτάτου.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

• Ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα

Τὴν νύκτα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, 25 Μαρτίου/8 Ἀπριλίου 2018, τὴν 23^{ην} ὥραν (ἐκκλησιαστικὴν), κατῆλθεν ἐκ τοῦ Πατριαρχείου ἡ Ἀγιοταφικὴ

Ἀδελφότης ὑπό τόν Μακ. Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ. Θεόφιλον εἰς τόν Πανιέρον Ναόν τῆς Ἀναστάσεως.

Ἐνταῦθα εἰς τό Καθολικόν ἐψάλη ὁ Κανών «Κύματι θαλάσσης», ἄχρις οὗ ἐνεδύθησαν τὰς πασχαλίους στολὰς αὐτῶν ὁ Πατριάρχης, οἱ Ἀρχιερεῖς καί οἱ Ἱερεῖς καί οἱ διάκονοι. Τούτου γενομένου ἠκολούθησε λιτανεῖα τρίς περίξ τοῦ Ἁγίου Τάφου.

Τῆς λιτανεῖας ληξάσης ἀνέτειλεν ἡ Κυριακή τοῦ Πάσχα, 26 Μαρτίου / 8 Ἀπριλίου 2018, ὅτε καί ὁ Μακαριώτατος ἀνέγνωσε τό Εὐαγγέλιον τῆς Ἀναστάσεως πρό τοῦ Παναγίου Τάφου καί ἤρχισε νά ψάλλῃ μετά τῶν στίχων αὐτοῦ τό «Χριστός Ἀνέστη», ψαλλόντων ἐν ἀλαλαγμῶ καί τοῦ πλήθους τῶν πιστῶν, ἐκάστου λαοῦ εἰς τήν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἑλληνικήν, ρωσικήν, ἀραβικήν, ρουμανικήν καί ἄλλας.

Μετά τοῦτο ἠκολούθησεν ὁ Ὅρθρος τοῦ Πάσχα μετά ψαλμωδίας τοῦ Κανόνος τῆς Ἀναστάσεως «Ἀναστάσεως ἡμέρα λαμπρυνθῶμεν λαοί» τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

Τοῦ ὄρθρου λήξαντος, ἐτελέσθη Θ. Λειτουργία ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Κουβουκλίου, προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου καί συλλειτουργούντων τῶν Σεβ. Ἀρχιεπισκόπων Γεράσων κ. Θεοφάνους, Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου, Λύδδης κ. Δημητρίου, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, ἄλλων παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων ἐκ τῶν Ὁρθοδόξων χωρῶν Σερβίας καί Οὐκρανίας, Ἀγιοταφίτων Ἱερομονάχων, ὧν πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, Ἱεροδιακόνων καί πλειάδος παρεπιδημούντων ἱερέων ἐξ ἄλλων Ὁρθοδόξων χωρῶν, παρουσία τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα κ. Χρήστου Σοφιανοπούλου, ψάλλοντος τοῦ Πρωτοψάλτου τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως Ἀρχιμανδρίτου π. Ἀριστοβούλου καί τοῦ Λαμπαδαρίου κ. Κωνσταντίνου Σπυροπούλου καί μετέχοντος πυκνοτάτου ἐκκλησιάσματος ἐκ πολλῶν μὲν ἔθνη-κοτήτων, μιᾶς δέ Ὁρθοδόξου πίστεως.

Πρό τοῦ τέλους τῆς Θ. Λειτουργίας ἀνεγνώσθη τό Πασχάλιον Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου ὑπό τοῦ Γέροντος Ἀρχιγραμματέως Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου:

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ΄

*Ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καί πάσης
Παλαιστίνης
παντί τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας,
χάριν καί ἔλεος καί εἰρήνην ἀπό τοῦ Παναγίου καί Ζωοδόχου Τάφου
τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.*

Ἀνέστη Χριστός ἐκ νεκρῶν, λύσας θανάτου τά δεσμά, εὐαγγελίζου γῆν χαρὰν μεγάλην, αἰνεῖτε οὐρανοί Θεοῦ τὴν δόξαν. (Στιχηρόν ἀναστάσιμον τῶν Αἰνῶν βαρέος ἤχου)

Ἰησοῦς Χριστός ὁ Ναζωραῖος, ὁ ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρ-θένου Ἐνανθρωπήσας Μονογενῆς Υἱός καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ κατὰ σάρκα τεχθεὶς ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου εἰς Βηθλεέμ, συνανεστράφη καὶ εὐηργέτησε τοὺς ἀνθρώπους, ἐκήρυξε μετάνοιαν καὶ τὴν ἔλευσιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν, ἐποίησε νόμον ζωῆς τὴν ἀγάπην ἀκόμη καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ἰάσατο ἀσθενεῖς καὶ ἀνιάτους, ἀνέστησε νεκρούς, ὑπέμεινεν ἐκουσίως σταυρόν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐξέχεε τὸ αἷμα Αὐτοῦ τὸ ἄχραντον εἰς ἄφεςιν τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὡς ἄνθρωπος καὶ ἐτάφη εἰς τὸ πλησίον τοῦ Γολγοθᾶ «καινὸν μνημεῖον, ἐν ᾧ οὐδέποτε οὐδεὶς ἦν τεθειμένος» (Ἰωάν. 19, 41). Εἰς τὴν ταφὴν Αὐτοῦ καὶ «τὴν σφράγισιν τοῦ λίθου τοῦ μνημείου μετὰ τῆς κουστωδίας» (Ματθ. 27, 66) εἶδον τὸ τέλος Αὐτοῦ «τῶν σεσωσμένων οἱ παῖδες».

Ἄλλαι ὁμῶς ἦσαν αἱ βουλαὶ τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. Ὅτε, «διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, αἱ μυροφόροι γυναῖκες ἦλθον εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα ἀλείψωσι καὶ πάλιν τὸν Κύριον ἀρώμασι» (Μάρκ. 16, 1), εὐρέθησαν ἐνώπιον θεᾶς ἀνηκούστου καὶ ἐκπληκτικῆς. Εὗρον τὸν λίθον μετηρημένον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου καὶ ἤκουσαν ἄγγελον ἔνδοθεν αὐτοῦ βοῶντα πρὸς αὐτάς: «Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνόν, τὸν ἐσταυρωμένον, ἠγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε, ἴδε ὁ τόπος, ὅπου ἔθηκαν Αὐτόν». (Μάρκ. 16, 6).

Αὕτη ἦτο ἡ φιλάνθρωπος οἰκονομία τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἡ Ἀνάστασις τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ. Ὁ Χριστός ἐκουσίως παθὼν ἀπαθῶς καὶ θανὼν ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὡς ἄνθρωπος, ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου ὡς Θεάνθρωπος. «Παθὼν ἃ ἔδει παθεῖν Αὐτόν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν δόξαν Αὐτοῦ» (Λουκ. 24, 26). Ἡ δόξα Αὐτοῦ ἐστὶ ἐν τῇ ταπεινώσει τοῦ σταυροῦ Αὐτοῦ. Διὰ τοῦ σταυροῦ Αὐτοῦ ἦλθε χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ ὁ ἀνθρωποκτόνος διάβολος ἐνικήθη κατὰ κράτος. Ὁ Χριστός «θανάτῳ τὸν θάνατον ἐπάτησε». Ὁ θάνατος κατεπόθη εἰς τέλος, οὐκ ἔσχεν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ. Κατελθὼν διὰ τοῦ σταυροῦ εἰς τὸν Ἄδην ὁ Χριστός, ἀνέστη καὶ συνανέστησε μετ' Αὐτοῦ τοὺς πρωτοπλάστους καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν καὶ συμπαρέλαβε αὐτούς εἰς τὸν Παράδεισον, τοῦ ὁποῦ ἠξίωσε αὐθημερόν τὸν θεολογήσαντα διὰ τῆς μετανοίας εὐγνώμονα ληστήν.

Τὴν ἀγγελικὴν ἀναστάσιμον καὶ χαρμόσυνον ἀγγελίαν ταύτην ἐπεβεβαίωσεν Αὐτός Οὗτος ὁ Ἀναστάς Κύριος διὰ πολλῶν ἐμφανειῶν Αὐτοῦ. Πρῶτον ὤφθη πρὸς τὰς μυροφόρους γυναῖκας, ἔπειτα «ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα, ἔπειτα ὤφθη ἐπά-νω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς, ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ,

εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσι» (Α΄ Κορ.15, 6-7) μετὰ τοῦ λελαμπρυσμένου καὶ δεδοξασμένου διὰ τοῦ σταυροῦ ἀχράντου σώματος Αὐτοῦ, ὁμιλῶν αὐτοῖς, «δεικνύων τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας Αὐτοῦ καὶ διαβεβαιῶν ὅτι οὐκ ἦν πνεῦμα, καθ' ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς Αὐτός ἔχει, λαμβάνων καὶ τρώγων ἐνώπιον αὐτῶν» (Λουκ. 24, 39-43), «παρέχων αὐτοῖς τὴν εἰρήνην Αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος, οὗ ἐνεφύσησεν αὐτοῖς» (Ἰωάν. 20, 21-23).

«Ἐν τοῖς πολλοῖς τεκμηρίοις τούτοις παρέστησεν Ἐαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν ὁ Κύριος», (Πράξ. 1, 3) εἰς τοὺς ἀποστόλους, ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, ὅτε καὶ ἀνελήφθη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς Αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐν τῇ Ἐνανθρωπήσει προσληφθείσης καὶ διὰ τοῦ σταυροῦ δοξασθείσης καὶ θεωθείσης ἀνθρωπίνης φύσεως ἡμῶν. Ἐκεῖθεν, ὡς ἐπηγγείλατο, «ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς» (Πράξ. 2, 1), κατέπεμψε εἰς τοὺς ἀποστόλους παρὰ τοῦ Πατρὸς Παράκλητον ἄλλον, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, «ἀναδειξας αὐτοὺς πανσόφους καὶ δι' αὐτῶν τὴν οἰκουμένην σαγηνεύσας».

Ὅντως ἐσαγηνεύθη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἡ οἰκουμένη ἐκ τοῦ πεφωτισμένου τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι κηρύγματος τῶν Ἀποστόλων περὶ τοῦ προσώπου, τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ λυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Ἐνανθρωπήσαντος, Σταυρωθέντος καὶ Ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐπὶ «τῇ πέτρα τῆς ὁμολογίας τῶν ἀποστόλων», ὡς προεῖπε, «ὠκοδόμησεν ὁ Κύριος τὴν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ» (Ματθ. 16,18) καὶ ἐσφράγισε καὶ ἐπαγίωσε εἰς τὸν κόσμον διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Αὐτοῦ. Ἐκτοτε ἡ Ἐκκλησία, ὡς τὸ μυστικὸν σῶμα Αὐτοῦ, ἐπιτελεῖ διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς ἔργον εἰρηνευτικόν, συνδιαλλακτικόν, ἐξημερωτικόν τῶν ἠθῶν τῶν ἀνθρώπων, ἀγιαστικόν καὶ λυτρωτικόν τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν.

Τὸ ἔργον τοῦτο τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπιτελεῖ ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, «ἡ δεχθεῖσα πρώτη ἄφεσιν ἁμαρτιῶν διὰ τῆς Ἀναστάσεως», ἀνά τοὺς τόπους τῆς χάριτος, τοὺς τόπους τῆς κατὰ σάρκα ἐνδημίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, κατὰ δὲ τὴν νύκτα τῆς ἐορτῆς τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως προσεύχεται διακαῶς ἀπὸ τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοδόχου Τάφου ὑπὲρ εἰρηνεύσεως τῆς οἰκουμένης, τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἁγίας Γῆς καὶ εὔχεται εἰς τὸ ποίμνιον αὐτῆς εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν καὶ ὅπουδῆποτε γῆς καὶ εἰς πάντας τοὺς τιμῶντας αὐτὴν εὐλαβεῖς προσκυνητὰς ὑγιείαν, δύναμιν, καὶ πᾶσαν ἀπὸ Χριστοῦ Ἀναστάντος εὐλογίαν.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ ΠΑΣΧΑ 2018

*Μετά Πατρικῶν εὐχῶν καί Πατριαρχικῶν εὐλογιῶν,
Διάπυρος πρὸς Κύριον Εὐχέτης,*

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ΄

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων.

Τῶν πιστῶν ἐν πασχαλίῳ χαρᾷ μεταλαβόντων, ἔλαβε χώραν ἡ ἀπόλυσις καί ἡ συνοδεία ἀνῆλθεν εἰς τὴν Ἁγιοταφικὴν Ἀδελφότητα, ἔνθα ἐν τῷ Ἐπιτροπικῷ αὐτῆς ἔλαβε τυρόν καί πασχάλια ὡς μετὰ τῶν εὐχῶν τοῦ Μακαριωτάτου.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Ὁμιλία τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου Ἀνδρέου κατὰ τὸν Ἑσπερινόν τῆς Ἀποκαθηλώσεως - Μ. Παρασκευή 2018

*«Ναὶ θάπτε, Νικόδημε, τὸν ζῶντα σπόρον,
Καὶ κρύπτε καὶ λίπαινε δάκρυσι βρέχων.
Τριήμερος γὰρ ἐκδοθήσεται στάχυς,
Τροφεὺς νοητὸς καὶ λιμὸν ζωῆς λύων».*

Παναγιώτατε Δέσποτα,
Σεβασμία τῶν Ἀρχιερέων χορεία,
Εὐλογημένο καὶ χριστοφόρο τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα,

Τοὺς παραπάνω στίχους ἀφιερώνει ὁ πολὺς Μανουὴλ Φίλης, ὁ βυζαντινὸς αὐτὸς ποιητής, στὴν ἁγία Ἀποκαθήλωση καὶ Ταφή τοῦ Κυρίου στὸ «φοβερὸν καὶ παράδοξον μυστήριον», τὸ ὁποῖον «σήμερον ἐνεργούμενον καθορᾶται». Καὶ εἶναι πράγματι ἀληθὲς πὺς ἴσως μόνον ἡ γλῶσσα τῶν ποιητῶν μπορεῖ νὰ περιγράψῃ ἀμυδρῶς καὶ σκιωδῶς τὰ ὅσα ἔλαβαν χώρα ἐπὶ τοῦ φρικτοῦ

Γολγοθᾶ τότε, ἀλλὰ καὶ σήμερα· ἐδῶ στήν λατρευτική πράξη τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας, στὸν λειτουργικὸ χρόνο καὶ χῶρο, στὸ διαρκὲς παρὸν καὶ τὸ προσδοκώμενο μέλλον· ὄχι ὡς μιὰ θεατρικὴ ἀναπαράσταση καὶ μιὰ συναισθηματικὴ μελλοδραματικὴ ἀναπόληση, ἀλλὰ ὡς γεγονὸς ποὺ ἐξελίσσεται στὸ ἐδῶ καὶ στὸ τῶρα καὶ στὸ ὁποῖο καλοῦμεθα νὰ λάβουμε μέρος μὲ τρόπο μυστικὸ καὶ πνευματικὸ δηλαδή λειτουργικὸ καὶ λατρευτικὸ.

Σὲ αὐτὴν τὴν λειτουργικὴ συμπόρευση μετὰ τοῦ πάσχοντος Ἄμνου τοῦ Θεοῦ μᾶς κάλεσε ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία ὅλες τὶς προηγούμενες ἡμέρες. Σὲ μιὰ πορεία καὶ συνανάβαση ποὺ καταλήγει στὸν κενὸ Τάφο καὶ ποὺ ὅποιαδήποτε ἄλλη ἔκβαση θὰ ἦταν μιὰ τραγικότητα, μιὰ ματαιώση καὶ μιὰ διάψευση. Εἰσήλθαμε στήν ἁγία Πόλη Ἱερουσαλήμ ἀποθέτωντας στὰ πόδια τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, ὡς νήπια, τὰ ἱμάτια τῆς φιλαυτίας μας. Ἀντισταθήκαμε, ὅπως ὁ Πάγκαλος Ἰωσήφ, στὸν πειρασμὸ τῆς ἀνομίας. Ὡσὰν τὶς φρόνιμες Παρθένες δώσαμε τὸ ἔλαιον τῆς φιλανθρωπίας στὸν «ἐν ἀνάγκαις καὶ περιστάσεσι» ἀδελφὸ μας. Μαζὶ μὲ τὴν «ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή» προσφέραμε στὸν Κύριο τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας μας. Προσπαθήσαμε, νὰ μιμηθοῦμε τὴν ταπείνωση τοῦ Χριστοῦ ποὺ πλένει τὰ πόδια τῶν μαθητῶν. Ἀγρυπνήσαμε στὸν Κῆπο τῆς Γεθσημανῆ συμπροσευχόμενοι μὲ τὸν Κύριο ποὺ ἀγωνιοῦσε προσευχόμενος. Ἐθρηνήσαμε κάτω ἀπὸ τὸν Σταυρὸ γιὰ τὶς πολλές μας ἁμαρτίες ποὺ Ἐκεῖνος διὰ μιᾶς συγχώρεσε...

Καὶ σήμερα παραστέκουμε τὴν Ὑπέραγνη Μητέρα τοῦ Ἐμμανουὴλ ποὺ στενάζει ὀδυνηρῶς ἐναγκαλιζομένη τὸ θεῖον Τέκνον Τῆς· μετὰ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Νικοδήμου ἀναμέλουμε ὕμνους ἐξοδίους καὶ νεκροπρεπεῖς καὶ περιπτυσσόμαστε τὸ πανακήρατον καὶ ζωηφόρον Δεσποτικὸ σκῆνος καὶ τὸ ἀποθέτουμε στὸ Μνημεῖον. Καὶ μαζὶ θάπτουμε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο «σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις», τὸν ἄνθρωπο τῆς φθορᾶς καὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ προσδοκοῦμε νὰ συναναστηθοῦμε μαζὶ μὲ τὸν Χριστὸ στήν νέα ζωὴ καὶ πραγματικότητα, στήν καινὴ Κτίση ὅπου τὸ κέντρον τοῦ θανάτου ἔχει καταστραφεί καὶ τὸ δηλητήριον τῆς παρακοῆς τοῦ πρώτου Ἀδάμ εἶναι πιά ἀνίσχυρο.

Ἡ σοφία τῶν πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας ἐπιλέγει γιὰ τὴν παροῦσα Ἀκολουθία τρία παλαιοδιαθηκικὰ ἀναγνώσματα καὶ ἡ ἐπιλογή αὐτὴ δὲν εἶναι τυχαία καὶ ἄνευ σημασίας. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἀποτελεῖ πηγὴ τῆς θείας ἀποκαλύψεως. Εἶναι ἓνα κάτοπτρο ποὺ προεικονίζει καὶ προεξαγγέλει, ἄλλοτε σκιωδῶς καὶ συγκεκριμένως καὶ ἄλλοτε μὲ τρόπο ἐναργέστερο καὶ ἐκτυπώτερο τὸν Ἐρχόμενο Μεσσία. Εἶναι ὁ πρόδρομος τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ μὲ κάθε τρόπο προκαταγγέλει «τὸν μέλλοντα λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ».

Σὲ αὐτὴν τὴν προοπτικὴ οἱ πατέρες ἐπιλέγουν τὴν ἀνάγνωση τριῶν περικοπῶν θέλοντας νὰ καταδείξουν μὲσω τῶν ἱερῶν κειμένων τρία τινά:

πρῶτον τὴν θεία φύση τοῦ Πάσχοντος Χριστοῦ, κατὰ δεύτερον τὴν πραγματικὴ ἀνθρωπίνη φύση Του καὶ τρίτον τὴν Ἐσχατολογικὴ Του Δόξα καὶ τὴν ἀδιάδοχο Βασιλεία Του μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Πνεύματος καὶ τὴν κοινὴ τῶν πάντων Ἀνάσταση.

«Οὐ δυνήσῃ ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται». Σὲ αὐτὴν τὴν μεγαλόπρεπη θεοφάνεια, πού περιγράφεται στὴν μωσαϊκὴ παράδοση τῆς Ἐξόδου, παρουσιάζεται ὅλη ἡ θεϊκὴ Δόξα τοῦ Κυρίου, τοῦ ἄσαρκου Λόγου πού διαλέγεται μὲ τὸν θεόπτη Μωϋσῆ. Ἡ Δόξα τοῦ Θεοῦ, δηλαδή ἡ φύση καὶ ἡ οὐσία Του εἶναι ἄγνωστες καὶ ἀπρόσιτες καὶ ἀπροσπέλαστες γιὰ τὸν πεπερασμένο καὶ κτιστὸ ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος μπορεῖ μόνον νὰ δεῖ τὰ «ὀπίσω τοῦ Θεοῦ» κατὰ τὴν χαρακτηριστικὴ ἔκφραση τοῦ ἱεροῦ κειμένου. Ἐρμηνεύει ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων: «Διὰ τοῦτο τοίνυν, ἐπειδὴ τὸ τῆς θεότητος πρόσωπον οὐδεὶς ἠδύνατο ἰδεῖν ζῶν, ἀνέλαβε τὸ τῆς ἀνθρωπότητος πρόσωπον, ἵνα τοῦτο ἰδόντες ζήσωμεν». Αὐτός, λοιπόν, ὁ ἀπερινόητος Θεός, σήμερα πάσχει «σαρκί» καὶ ὑπομένει τὸν θάνατο καὶ καταδέχεται τὴν ταφή, διότι μόνον αὐτὸς ὁ ἴδιος μὲ τὸν δικό Του θάνατο θὰ μπορούσε νὰ νικήσῃ τὸν θάνατο.

Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας μὲ καταπληκτικὴ ἀκρίβεια, ἕξι αἰῶνες πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ, προφητεύει τὸ πάθος Του. Μὲ ἓνα πράγματι συγκλονιστικὸ τρόπο ὁμιλεῖ γιὰ τὸν πάσχοντα ἄνθρωπο Ἰησοῦ, γιὰ τὶς πληγές καὶ τοὺς μώλωπες πού φέρει στὸ σῶμα Του καὶ γιὰ τὸν πόνο τῆς ψυχῆς Του καὶ γιὰ τὸν θάνατό Του. Ὁ Χριστὸς ὡς «ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν... τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται» κατὰ τὴν προφητικὴ ρήση ἡ ὁποία ἀπὸ τὰ βᾶθη τῶν αἰώνων ἔρχεται ὡς μιὰ ἀποστομωτικὴ ἀπάντηση στὶς διάφορες δοξασίες πού θέλουν τὸν Χριστὸ νὰ μὴν προσλαμβάνει κανονικὴ ἀνθρώπινη φύση, ὅμοια κατὰ πάντα μὲ τὴν ἰδική μας, ἐκτὸς φυσικὰ τῆς ἀμαρτίας. Μιὰ τέτοια θεώρηση πλήττει τὸ θεανδρικὸ Πρόσωπο τοῦ Κυρίου καὶ τὴν σωτηρία πού προσέφερε στὸ ἀνθρώπινο γένος, καθὼς «τὸ γὰρ ἀπρόσληπτον ἀθεράπευτον, ὃ δὲ ἦνεται τῷ Θεῷ, τοῦτο καὶ σώζεται» κατὰ τὸν Ἅγιο Γρηγόριο Θεολόγο.

Τὸ ἕτερον, ἐπίσης, παλαιοδιαθηκικὸ ἀνάγνωσμα μᾶς θύμησε τὴν ἱστορία τοῦ πολυάθλου Ἰώβ ὃχι διὰ νὰ διδαχθοῦμε τὴν ἀρετὴ τῆς καρτερίας καὶ τῆς ὑπομονῆς ὡς συνήθως λέγεται, ἀλλὰ κυρίως διότι ὁ Ἰώβ ἀποτελεῖ τύπον τοῦ Χριστοῦ καθὼς διὰ τῶν παθημάτων καὶ τῶν πληγῶν στὸ τέλος ἀποκτᾶ τὴν πρότερη δόξα καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ γεννήματα τῆς γῆς καὶ υἱούς καὶ θυγατέρες. Τὰ ἔσχατα τοῦ Ἰώβ καὶ ἡ μακαριότητα πού ἀπολαμβάνει συμβολίζουν τὴν ἐσχατολογικὴ δόξα τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ καὶ τὴν ἀτελεύτητο Βασιλεία του. Καὶ καθὼς «αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ὁ Κύ-

ριος ἀνίστησιν» θὰ ἀναστηθοῦν οἱ δίκαιοι καὶ θὰ συμβασιλεύσουν μετὰ τοῦ Κυρίου τῶν Κυριευόντων καὶ τοῦ Βασιλέως τῶν Βασιλευόντων.

Ἀκριβῶς, αὐτὸ τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου εἶναι πὸ νοηματίζει τὰ πάντα διαφορετικά. Δίδει νόημα στὰ πάντα διότι χωρὶς τὴν Ἀνάσταση ὅλα θὰ ἦταν ἀνούσια πνιγηρὰ ἀπάνθρωπα καὶ ἀπαισιόδοξα καὶ συνθλιπτικά ἀφοῦ ὁ θάνατος θὰ καταδοκοῦσε σὲ κάθε στιγμή καὶ σὲ κάθε βῆμα γιὰ νὰ ματαιώσει τὴν ὑπαρξή μας.

Ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία βλέπει τὰ πάντα ὑπὸ τὸ πρῖσμα καὶ τὴν προοπτική τῆς Ἀναστάσεως διότι διαφορετικῶς δὲν θὰ εἶχε λόγο ὑπαρξης. Μᾶς προτρέπει ὅλους νὰ ζοῦμε τὴν κάθε ἡμέρα μας, τὰ εὔκολα καὶ τὰ δύσκολα, τὰ εὔθυμα καὶ τὰ λυπηρὰ, τὰ πρῶτα καὶ τὰ ἔσχατα μέσα ἀπὸ τὴν προοπτική τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς αἰωνιότητος. Ἀκόμα τὴν στιγμή τῆς μεγαλύτερης ἀπελπισίας, τῆς ἀνυπέρβλητης δυσκολίας, τῆς ζοφερῆς νύκτας τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως δίδει στὸν ἄνθρωπο παρηγορία καὶ ἐλπίδα. Καὶ ποιό θὰ μπορούσε νὰ εἶναι τὸ ἔσχατο σημεῖο ἀπελπισίας γιὰ τὸν κόσμον καὶ τὴν κτίση παρὰ ὁ θάνατος τοῦ Θεανθρώπου... Καὶ ὅμως σήμερον πὸ ἡ Ἐκκλησία βλέπει τὸν Κύριον καὶ Θεὸ Της νεκρὸ καὶ αἰμόφυρτον, μεμωλωπισμένον καὶ ἄπνον, χωρὶς εἶδος καὶ κάλλος, δὲν θρηνεῖ ἀπελπισμένα, ἀλλὰ ψάλλει «Μεγαλύνω τὰ Πάθη σου, ὑμνολογῶ καὶ τὴν Ταφήν σου, σὺν τῇ Ἀναστάσει, κραυγάζων· Κύριε δόξα σοι» διότι ἡ βεβαιότητα τῆς Ἀναστάσεως εἶναι ἡ μόνη καὶ ἀσφαλῆς βεβαιότητα, εἶναι τὸ καινὸν μήνυμα πὸ κομίζει στὸν κόσμον, διότι ἡ Ἀνάσταση ἔχει ὄντως σώσει τὸν κόσμον.

Τοιτουτοτρόπως, ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία φέρουσα διηνεκῶς τοὺς ἡλούς τοῦ σταυροῦ καὶ τὸν στέφανον τὸν ἀκάνθινον τοῦ μαρτυρίου δὲν ἀποκάμει, δὲν ὀλιγοψυχεῖ, δὲν γογγύζει μόνον ὑπομένει, ἀναμένει καὶ πορεύεται, λαμβάνουσα παρηγορία, ἐλπίδα καὶ ἀναψυχὴ ἐκ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐμεῖς τὰ τέκνα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας λαμβάνουμε δύναμη καὶ ἀπαντοχὴ ἀπὸ τὸν Πρῶτον τοῦ Φαναρίου Κυρηναῖον πὸ κρατεῖ στιβαρῶς τὸν Σταυρὸ τοῦ Κυρίου καὶ ὑπομένει τὸ μαρτύριον καὶ δίδει στὴν Οἰκουμένη τὴν μαρτυρία διὰ πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης, μακροθυμίας, σοφίας, συνέσεως, ἀρετῆς καὶ δυνάμεως.

Καλὴ Ἀνάστασι!!!